

Quickscan ecologie

Voorstraat 80, Brielle

Datum	05-12-2019
Auteur	T.D. Breur, Msc
Opdrachtgever	Juridisch Planologisch Adviesbureau R3
Rapport code	QS19057v1
Wijze van citeren	Breur, T.D. 2019. Quickscan ecologie, Voorstraat 80, Brielle. Rapportcode: QS19057v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur Ecologie & Onderzoek
Schipbeekstraat 74
3313AR Dordrecht

Disclaimer

Op alle tekst, foto's en afbeeldingen in dit rapport berust – tenzij anders vermeld – het auteursrecht van Breur Ecologie & Onderzoek. Deze rapportage, inclusief eventuele bijlage(s), is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen dan de geadresseerde is zonder toestemming niet toegestaan. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Breur Ecologie & Onderzoek kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van een onjuiste of onvolledige weergave van de gegevens in dit rapport.

Copyright © Breur Ecologie & Onderzoek 2019.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Aanleiding.....	4
2 Doel.....	4
3 Werkwijze.....	4
4 Wettelijk kader beschermde soorten.....	5
4.1 Beschermde soorten.....	5
4.2 Beschermde gebieden.....	6
4.3 Beschermde houtopstanden.....	6
4.4 Zorgplicht.....	6
5 Plangebied & ontwikkeling.....	7
5.1 Huidige situatie.....	7
5.2 Geplande ontwikkeling.....	9
5.3 Toekomstige situatie.....	9
5.4 Planning.....	9
6 Beschermde gebieden.....	10
6.1 Wet natuurbescherming.....	10
6.2 Verordening ruimte.....	10
7 Beschermde soorten.....	11
7.1 Planten.....	11
7.2 Vogels.....	11
7.3 Grondgebonden zoogdieren.....	12
7.4 Vleermuizen.....	13
7.5 Overige soorten.....	14
8 Conclusie & aanbevelingen.....	15
8.1 Conclusies.....	15
8.2 Aanbevelingen.....	15
Bronvermelding.....	16

Samenvatting

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van Juridisch Planologisch Adviesbureau R3 een quickscan ecologie uitgevoerd op een terrein achter de Voorstraat 80 te Brielle. De aanleiding voor dit onderzoek betreft de voorgenomen herontwikkeling van dit terrein. Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld verkregen van het (potentiële) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in het plangebied.

Dit onderzoek heeft tot de volgende conclusies geleid:

- De ontwikkeling leidt niet tot negatief effect op beschermde natuurgebieden.
- Het plangebied is geschikt als nestplaats voor de huismus (jaarrond beschermd). Aanvullend onderzoek naar de huismus is noodzakelijk in de periode april t/m mei.
- De geplande ontwikkeling heeft mogelijk effect op gebouwbewonende vleermuizen. Aanvullend vleermuisonderzoek is noodzakelijk. Grofweg in de periode mei t/m september.
- Men dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen indien uit dit vervolgonderzoek blijkt dat huismussen en/of vleermuizen inderdaad aanwezig zijn en negatief effect op deze soorten niet kan worden voorkomen.
- In het plangebied kunnen tevens algemene vogels nestelen (nestplaatsen niet jaarrond beschermd). Bij het plannen van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het vogel broedseizoen.
- Afgezien van de wettelijk beschermde soorten geldt voor alle soorten flora en fauna te allen tijde de zorgplicht. Dit betekent dat de initiatiefnemer verplicht is om zorgvuldig te werken en dat onnodige schade aan planten of dieren altijd dient te worden voorkomen.

Als aanbeveling voor dit project word meegegeven:

- De herinrichting van het terrein biedt ook kansen voor de natuur: Nieuwe woningen kunnen voorzien worden van inbouwelementen voor vleermuizen of vogels. Ten aanzien van nieuw aan te brengen beplanting wordt aanbevolen om te kiezen voor inheemse soorten.

1 Aanleiding

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van Juridisch Planologisch Adviesbureau R3 een quickscan ecologie uitgevoerd op een terrein achter de Voorstraat 80 te Brielle. De aanleiding voor dit onderzoek betreft de voorgenomen herontwikkeling van dit terrein: er zullen woningen en een appartementencomplex worden gebouwd. Een quickscan ecologie was noodzakelijk om te beoordelen of deze geplande ontwikkeling (mogelijk) effect heeft op beschermde soorten en gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming.

2 Doel

Het doel van dit ecologisch onderzoek is om antwoord te geven op de volgende vragen:

- Is het plangebied gelegen in/nabij beschermde natuurgebieden?
- Zijn beschermde soorten flora en fauna (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Leidt de geplande ontwikkeling tot een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Dienen er vervolgstappen genomen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming?

3 Werkwijze

Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld gekregen van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in en om het plangebied.

- **Bureaustudie**
Door middel van een literatuur- en internetstudie is onderzocht welke beschermde soorten (potentieel) voor kunnen komen in en om het plangebied. Hierbij zijn onder andere verspreidingsatlassen en openbaar beschikbare waarnemingen bestudeerd.
- **Oriënterend veldbezoek**
Een verkennend veldbezoek is uitgevoerd door T.D. Breur op 24-10-2019. Het gehele plangebied is onderzocht, belangrijke elementen zijn gefotografeerd en indien nodig geïnspecteerd met behulp van verrekijker, zaklamp, inspectiespiegel en endoscoop camera.

4 Wettelijk kader beschermde soorten

4.1 Beschermde soorten

De bescherming van flora en fauna is in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze soortbescherming onderscheidt drie categorieën:

- **Vogelrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Vogelrichtlijn (1979). Dit heeft betrekking op alle in Europa natuurlijk voorkomende vogelsoorten. Nesten zijn te allen tijde beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Van enkele specifieke vogelsoorten is in Nederland de nest- of verblijfplaats jaarrond beschermd, ook wanneer hier niet gebroed wordt.
- **Habitatrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Habitatrichtlijn (1992). Onder deze categorie vallen specifieke soorten uit verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) waarvoor op Europees niveau instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld.
- **Nationaal beschermde soorten**
In de wet worden dit ook wel "andere soorten" genoemd. Dit betreft specifieke soorten verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) die op nationaal niveau beschermd zijn. Let wel: Als bevoegd gezag mogen provincies soorten uit deze derde categorie vrijstellen van een ontheffingsplicht. De bescherming van deze soorten verschilt hierdoor tussen provincies.

Per beschermingscategorie gelden verschillende verbodsbepalingen, deze zijn in onderstaande tabel weergegeven. Uitgangspunt voor de soortbescherming is het "nee, tenzij" principe: handelingen met negatief effect op soorten in verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming per beschermingscategorie.

4.2 Beschermde gebieden

De bescherming van natuurgebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming en in de provinciale Verordening Ruimte.

- **Wet natuurbescherming**

De gebiedsbescherming in deze wet heeft uitsluitend betrekking op Natura 2000-gebieden. Deze gebieden hebben instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld op Europees niveau. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

- **Verordening Ruimte**

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Dit is een nationaal netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken' van het NNN. Aanvullend op dit nationale netwerk kan de provincie ook andere gebieden een planologische bescherming toekennen, dit gebeurt bijvoorbeeld bij belangrijke provinciale landschappen of belangrijke weidevogelgebieden.

4.3 Beschermde houtopstanden

De kap van houtopstanden (bos, lanen, houtwallen, hagen, struwelen etc.) is onderhevig aan de regelgeving van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt.
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²), of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

In het onderzoeksgebied is geen sprake van houtopstanden die voldoen aan bovenstaande criteria. De bescherming van houtopstanden komt in deze rapportage dan ook niet verder aan de orde.

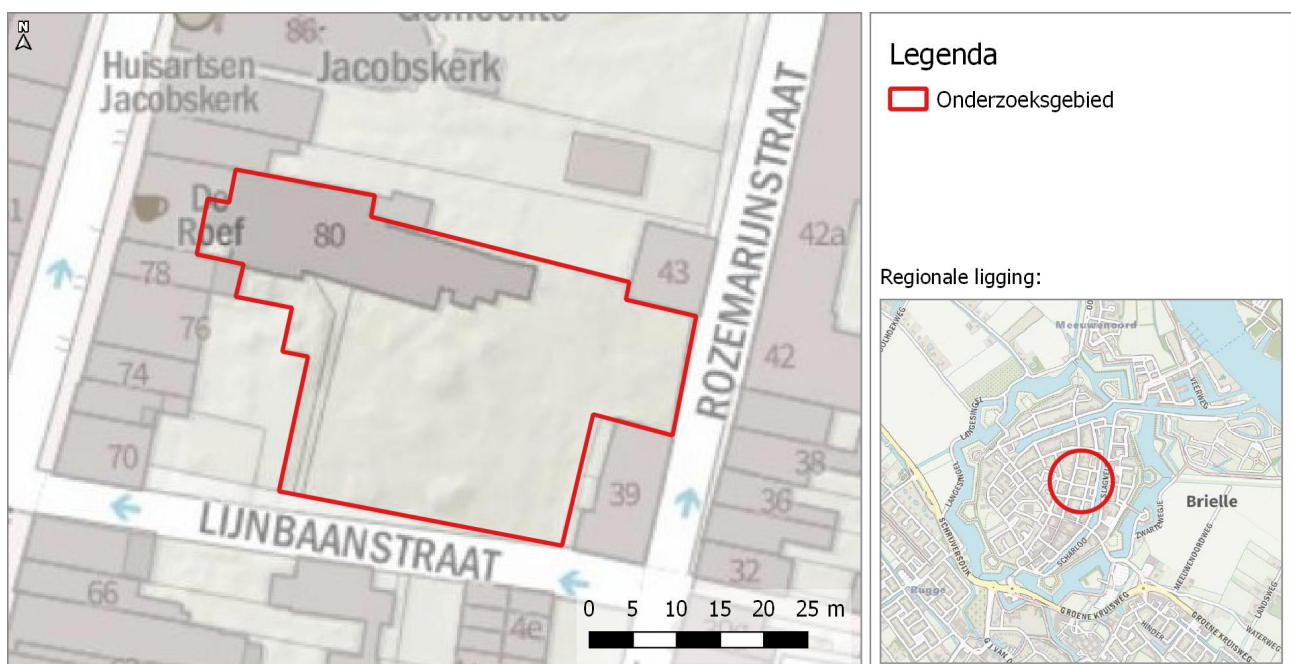
4.4 Zorgplicht

Overkoepelend geldt voor alle in het wild levende planten en dieren de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat onnodige schade aan dieren en planten te allen tijde dient te worden voorkomen. Bij werkzaamheden met negatief effect op planten en dieren dienen maatregelen genomen te worden (binnen wat redelijkerwijs van de initiatiefnemer verwacht mag worden) om dit negatieve effect zoveel mogelijk te voorkomen of te verminderen.

5 Plangebied & ontwikkeling

5.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in de kern van de stad Brielle, provincie Zuid-Holland. Het betreft een perceel aan de achterzijde van de Voorstraat 80. Het terrein bestaat grotendeels uit een grasveld, enkele braakliggende stukken grond en een bouwkeet. Her en der op het terrein bevinden zich tuinmeubelen en stapels bouw materiaal (balken, bakstenen, dakpannen). Centraal op het terrein staan 5 grote bomen (stamdiameter > 30 cm): vier lindes en een paardenkastanje. Aan de zuidzijde van het terrein (langs de Lijnbaanstraat) staan twee kleinere appelbomen. Voorheen liep de bebouwing aan de achterzijde van de Voorstraat 80 verder door, maar dit is enkele jaren geleden geleden gesloopt (contouren nog wel zichtbaar op onderstaande kaart).

Afbeelding 1: Ligging van het onderzoeksgebied (rood omkaderd). De regionale ligging is globaal aangegeven rechtsonder in de rode cirkel. NB: De contouren van de bebouwing van Voorstraat nr. 80 zijn niet actueel, het rood omlijnde terrein is onbebouwd.

Afbeelding 2: Zicht op het plangebied vanaf de Lijnbaanstraat

Afbeelding 3: Zicht op de bomengroep in het midden van het terrein, kijkend richting de Voorstraat

Afbeelding 4: Het plangebied, kijkrichting oost

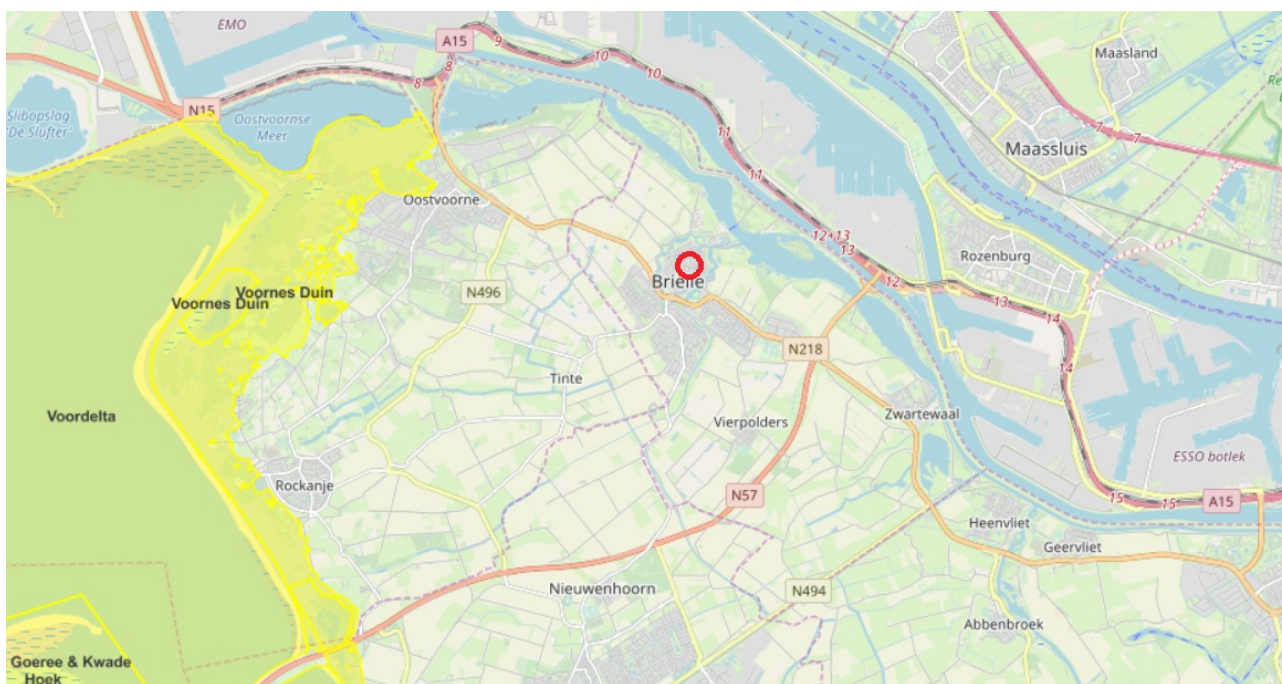

Afbeelding 5: De bomengroep, kijkrichting zuidwest

6 Beschermde gebieden

6.1 Wet natuurbescherming

Het Natura-2000 gebied wat het dichtst bij het plangebied is gelegen is het Voornes Duin (ca. 5 km ten westen van plangebied). Hoewel het plangebied geen onderdeel uitmaakt van dit Natura-2000 gebied geldt dat ook eventuele externe effecten getoetst moeten worden. Dit heeft bijvoorbeeld betrekking op negatief effect als gevolg van een toename in stikstofuitstoot in het plangebied. Een proefberekening in AERIUS Calculator (waarbij de nieuwe bebouwing in het plangebied geprojecteerd is) laat zien dat er geen er zijn geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol/ha/j. Negatief effect als gevolg van stikstofdepositie is hierom uitgesloten. Overige negatieve externe effecten (trilling, geluidsoverlast, lichtoverlast etc.) vallen uit te sluiten vanwege de afstand tussen het plangebied en het Natura-2000 gebied. Ten aanzien van Natura-2000 is de ontwikkeling niet vergunningsplichtig.

Afbeelding 8: Ligging van Natura-2000 gebied in de omgeving van het plangebied.

6.2 Verordening ruimte

Het plangebied is niet gelegen in onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), noch in belangrijk weidevogelgebied. De meest nabijgelegen onderdelen van deze natuurterreinen bevinden zich op 1 a 1,5 km afstand tot het plangebied (de groenzone ten oosten van de wijk Nieuwland en het Hartelkanaal). Ontwikkelingen in het plangebied leiden niet tot een significant negatief effect op de wezenlijke waarden en kenmerken, de oppervlakte of de samenhang van deze groengebieden. Er is geen sprake van een conflict met de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

7 Beschermde soorten

7.1 Planten

Het plangebied is gelegen midden in de bebouwde kom, er is geen sprake van ecologisch beheerd terrein. Beschermde soorten vaatplanten in de omgeving van het plangebied zijn vooral gebonden aan schrale graslanden of andere zeer specifieke natuurlijke habitats. Tijdens het veldbezoek zijn enkel vrij algemene soorten aangetroffen zoals: grote brandnetel, robertskruid, tuinwolfsmelk, paardenbloem, bezemkruiskruid en zwarte nachtschade. Dit zijn overwegend soorten die duiden op voedselrijke omstandigheden en/of omgewoelde grond. Specifieke aandacht is uitgegaan naar beschermde muurflora op de bebouwing, maar deze zijn niet aangetroffen. Wel werd er op een oud muurdeel in het plangebied de muurleeuwenbek (niet beschermd) aangetroffen. Aanwezigheid van beschermde flora wordt uitgesloten.

Afbeelding 9: Muurleeuwenbek op oude muur. Inzet: detail bloeiwijze.

7.2 Vogels

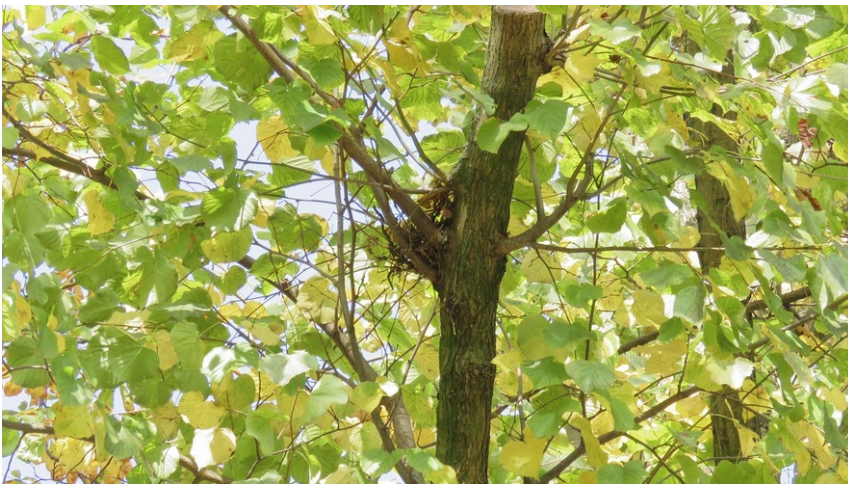
Aan de achterzijde van de Voorstraat 80 (waar tegenaan gebouwd zal worden) bevinden zich diverse openingen in de gevelrand waar de huismus gebruik van zou kunnen maken. Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd. Aanvullend onderzoek in de periode april - mei is noodzakelijk om vast te stellen of de huismus inderdaad tot broeden komt op deze locatie, en om hoeveel nesten het gaat.

Aanwezigheid van boombewonende vogelsoorten met een jaarrond beschermd rust- of verblijfplaats valt wel uit te sluiten. In de bomen in het plangebied zijn geen grote horsten (takkennesten) waargenomen of andere sporen die duiden op aanwezigheid van roofvogels (braakballen, veren, prooiresten).

Het gebouw en de bomen en struiken in het plangebied zijn eveneens geschikt als nesthabitat voor algemene vogels. Te denken valt aan boom- en struweelbroeders (zoals de houtduif en merel) en gebouwbroeders (zoals de kauw). Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de werkzaamheden wordt hierom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen. Dit broedseizoen loopt grofweg van maart t/m augustus. Let wel: dit is geen vaste periode, afhankelijk van weersomstandigheden kunnen vroege of late broedgevallen zich voordoen. Bij twijfel over de aan- of afwezigheid van nesten dient een deskundige ingeschakeld te worden.

Afbeelding 10: De open dakrand en gevelconstructie biedt voldoende kieren en gaten voor de gebouwbroedende huismus.

Afbeelding 11: Resten van een nest (mogelijk houtduif) in een van de lindes.

7.3 Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied komen een aantal beschermde soorten zoogdieren voor welke met name gebonden zijn aan natuurlijke terreinen. Het plangebied is gelegen in de kern van Brielle, omringd door wegen, bebouwing en watergangen. Hierdoor valt uit te sluiten dat dit terrein een essentiële functie (verblijfplaats, essentieel foerageergebied) vervult voor deze beschermde grondgebonden zoogdieren. Wel is het plangebied geschikt voor algemene soorten zoogdieren waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Dit betreft soorten zoals de egel en algemene muizensoorten. Voor deze soorten is geen ontheffing of aanvullend onderzoek noodzakelijk. Wel geldt ten aanzien van deze dieren de zorgplicht, zie Hfst. 8.2.

7.4 Vleermuizen

In het plangebied bestaat potentie voor aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Er bestaat met name potentie in de gevelrand van de achterzijde van de Voorstraat 80. Hier zijn diverse houten panelen aangebracht tegen de gevel waardoor er zeer geschikte wegkruip mogelijkheden voor vleermuizen zijn ontstaan. Er bestaat hier potentie voor aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Mogelijk gebruiken deze dieren de bebouwing als zomer-, paar-, of kraamverblijfplaats. Een functie als massawinterverblijfplaats is uitgesloten: de bebouwing is te klein qua volume en niet optimaal geïsoleerd, de temperatuurbufferende werking is hierdoor te klein.

Boombewonende vleermuizen worden in het plangebied niet verwacht. In de bomen zijn geen geschikte holtes of scheuren waargenomen. De ligging van het plangebied (in de stadskern) is bovendien ongunstig voor de veelal lichtschuwe boombewonende soorten.

Aanvullend onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen is noodzakelijk in de periode mei t/m september.

Afbeelding 12: Ruimtes onder de gevelbeplating zijn zeer geschikt als vleermuisverblijfplaats

7.5 Overige soorten

In het plangebied bestaat geen potentie voor andere beschermde diersoorten (amfibieën, reptielen, libellen, weekdieren). Habitat voor deze soorten is afwezig (zoals natuurvriendelijke poelen, grijze duinen) en het plangebied is gelegen buiten het bekende verspreidingsgebied van deze soorten. Wel bestaat er kans op aanwezigheid van algemene vrijgestelde amfibieën zoals de gewone pad en bruine kikker. Ten aanzien van deze soorten geldt enkel de zorgplicht. In dit geval wordt in het kader van de zorgplicht aandacht gevraagd voor de vele steenhopen en houtstapels in het plangebied. Dergelijke plekken zijn aantrekkelijk voor amfibieën als overwinteringsplaats. Er wordt daarom geadviseerd om het bouwterrein gedurende de werkzaamheden zoveel mogelijk vrij te houden van dergelijke verstoppelplekken voor amfibieën. Deze steenhopen en houtstapels kunnen worden verwijderd of verplaatst in de periode mei - september. Zo wordt voorkomen dat kwetsbare amfibieën tijdens de winterrust worden verstoord.

Afbeelding 13: Stapels met stenen, dakpannen en hout zijn aantrekkelijk als overwinteringsplaats voor amfibieën. Zij kruipen diep in deze stapels weg en gaan hier in winterslaap.

8 Conclusie & aanbevelingen

8.1 Conclusies

- De geplande ontwikkeling heeft geen negatief effect op beschermde natuurgebieden (zowel op provinciaal als op Europees niveau).
- Het plangebied is geschikt als nestplaats voor de huismus. Aanvullend onderzoek naar de huismus is noodzakelijk in de periode april - mei.
- Het plangebied is geschikt als nesthabitat van algemene gebouw, struik- en boombroedende vogels. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de werkzaamheden wordt hierom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen: grofweg van maart t/m augustus.
- De geplande ontwikkeling heeft mogelijk effect op gebouwbewonende vleermuizen. Aanvullend vleermuisonderzoek is noodzakelijk. Grofweg in de periode mei t/m september.
- Het plangebied is geschikt voor onbeschermde dan wel vrijgestelde soorten (zoals algemene muizensoorten, egel, gewone pad). Het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie aanbevelingen).

8.2 Aanbevelingen

- Aanvullend onderzoek naar huismussen en vleermuizen is noodzakelijk. Men dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen indien uit dit vervolgonderzoek blijkt dat deze soorten inderdaad aanwezig zijn en dat negatief effect op deze soorten niet kan worden voorkomen.
- In het kader van de zorgplicht dient men zorg te dragen voor alle in het wild levende planten en dieren. Onnodige schade dient te allen tijde te worden voorkomen. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat wanneer er zich een egel of een pad in het werkveld bevindt dat deze verplaatst wordt, dan wel de gelegenheid dient te krijgen om het werkgebied op eigen kracht te verlaten. Tevens dient men bewust te zijn van het feit dat stapels met stenen en hout kunnen functioneren als overwinteringsplaats van amfibieën. Aanbevolen wordt om dergelijke steen- en houtstapels niet te verplaatsen of te verwijderen in de periode oktober t/m april.
- De herinrichting van het terrein biedt ook kansen voor de natuur. Zo kan nieuwe bebouwing worden voorzien van inbouwelementen voor vleermuizen of vogels. Groene daken kunnen naast temperatuurisolatie en wateropvang ook van waarde zijn voor planten en insecten. Ten aanzien van eventueel nieuw aan te brengen plant- en boomsoorten wordt aanbevolen om te kiezen voor inheemse soorten. Inheemse beplanting is van een veel grotere waarde voor inheemse dieren dan exotische beplanting. Ook in het beheer van het groen (bijvoorbeeld gefaseerd maaien in plaats van gazonbeheer) kunnen kansen worden benut voor een hogere natuurwaarde. Door hiermee rekening te houden kan de biodiversiteit van de toekomstige situatie aanzienlijk verhoogd worden.

Bronvermelding

Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Kaartmateriaal:

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Beschermde gebieden:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/>

<https://calculator.aerius.nl/calculator/#>

Overig:

<https://bagviewer.kadaster.nl>

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://waarneming.nl/>

Memo

memonummer	201507-001	
datum	15-07-2020	
aan	E. van Huut	R3 advies
van	R.J. Buijs	Buijs Eco Consult B.V.
kopie	C. Mazuir	
project	Nieuwbouw Voorstraat 80	
projectnr.	201507	
betreft	Vervolgonderzoek Voorstraat 80 Brielle	

1. Aanleiding

Naar aanleiding van een de quickscan (Breur 2019) zijn in het voorjaar van 2020 aanvullende bezoeken gebracht aan de Voorstraat 80 (zie figuur 1) om de functionaliteit voor vleermuizen en huismussen te bepalen. Hiertoe heeft R.J. Buijs van Buijs Eco Consult B.V. het plangebied (Voorstraat 80, bezocht op 6 juni, 13 juni en 11 juli 2020. Hierbij zijn de opstallen in pandig en uitpandig geïnspecteerd. Deze memo beschrijft de bevindingen en advies voor vervolg in kader van de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1 voor Wettelijk kader).

Figuur 1. Ligging plangebied.

2. bevindingen beschermde soorten

Methode

Tijdens de 3 gerichte bezoeken met goede klimatologische omstandigheden (6 juni in de ochtend 09.00-10.00), 13 juni in de ochtend (voor zonsopkomst tot 1 uur na zonsopkomst) en 11 juli (tijdens avond bezoek (1 uur voor zonsopkomst tot 2 uur erna) is de bebouwing beoordeeld op functionaliteit voor vleermuizen en huismus. De focus van de veldbezoeken lag op de achterzijde van het gebouw aangezien daar de werkzaamheden zijn voorzien.

Huismus

Tijdens de bezoeken is geen enkele keer huismus waargenomen. De door Breur in potentie geschikt gevonden openingen in bakgoot (zie figuur 2) hadden geen nesten of activiteit van huismussen. Elders in Brielle waren op de momenten van inventariseren wel huismussen volop actief (zangposten in dakgoten). Dus de dagen en momenten dat er actief is gekeken naar huismussen waren representatief om aanwezigheid of afwezigheid van deze soort te kunnen vaststellen.

Figuur 2. Open stukje bakgoot dat in potentie geschikt is bevonden voor huismus

Vleermuizen

Tijdens het ochtendbezoek en avondbezoek zijn geen inzwermende of uitvliegende vleermuizen waargenomen. Tijdens de bezoeken zijn wel foeragerende gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen rond de aanwezige (te behouden) lindebomen aangetroffen (zie figuur 3). Deze vleermuizen zijn afkomstig uit andere gebouwen buiten het plangebied. In de quickscan van Breur wordt gewezen op de potentie van het ondersteunende plaatmateriaal voor vleermuizen op de in renovatie zijnde kopgevel. Hier zijn dus geen uitvliegers geconstateerd. Tijdens het bezoek op 6 juni is de zolder ook geïnspecteerd op sporen (o.a. ontlasting) van vleermuizen welke niet zijn aangetroffen. Tijdens dit bezoek bleek het plaatmateriaal op de kopgevel ook goed inspecteerbaar inpandig en is het gezien de tocht en lichtinval rond deze platen niet aannemelijk dat vleermuizen hier achter wegkruipen (zie figuur 5 en 6 voor de situatie inpandig). De eigenaar gaf aan geen uitwendige werkzaamheden meer uit te voeren aan het dak omdat deze al volledig is gerenoveerd en gerestaureerd. De eventuele functionliteit van het dak in najaar (b.v. paarverblijf gewone of ruige dwergvleermuis onder de dakpannen) zal hierdoor niet worden aangetast. Overeenkomstig de bevindingen van Breur kan een massawinterverblijf worden uitgesloten door de slechte temperatuurbufferende werking.

Figuur 3. Lindebomen die van belang zijn voor foeragerende vleermuizen.

Figuur 4. Plaatmateriaal op kopgevel

Figuur 5. Situatie kopgevel inpandig bekeken (met tochtgaten)

Figuur 6. Situatie kopgevel inpandig bekeken (met tochtgaten)

Gierzwaluw

Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat in de omringende daken van het plangebied veel gierzwaluwen broeden. Het gebouw direct grenzend aan het plangebied heeft twee nesten gierzwaluw. Omdat er geen invliegende of uitvliegende gierzwaluwen zijn waargenomen binnen het plangebied en de werkzaamheden aan de daken zijn afgerond worden effecten op gierzwaluwen uitgesloten.

Figuur 7. Dak met 2 paar gierzwaluw

3. Conclusie en aanbevelingen

Conclusies

Er zijn in de bebouwing geen beschermde functies aangetroffen voor huismussen en vleermuizen. De afbouw van de kopgevel en aanbouw van de nieuwe laagbouw (zie figuur 8 en 9) zal niet leiden tot vernietiging van verblijfplaatsen van huismus en vleermuizen (en gierzwaluw). Aanvullende najaarsrondes voor vleermuizen worden niet noodzakelijk geacht aangezien het plaatmateriaal op de kopgevel minder geschikt is als verblijfplaats en aan het dak zelf geen werkzaamheden meer zijn voorzien omdat het reeds volledig gerenoveerd en gerestaureerd is. De aanwezige (te behouden) lindebomen binnen het plangebied zijn van belang voor foeragerende vleermuizen. Gezien de functionaliteit voor in de omgeving verblijvende vleermuizen moeten deze bomen blijven gehandhaafd.

Aanbevelingen

De nog te realiseren laagbouw (zie figuur 9) brengt kansen voor natuurinclusief ontwerp, door enkele vleermuisstenen in te metselen op de zonninnende gevels en eventueel huismusvides aan te brengen onder het nieuw aan te leggen pannendak biedt kansen voor vleermuis en huismus. Voor die laatste soort zeker als er een wintergroene grensafscheiding wordt toegepast (bv. ligusterhaag).

Figuur 8 Oude situatie met de reeds geamoveerde bebouwing

Figuur 9 Situatie met nieuw te realiseren laagbouw grenzend aan de huidige situatie

Literatuur

Breur, T.D. 2019. Quicksan ecologie, Voorstraat 80, Brielle. Rapportcode: QS19057v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ 12 versie 1.0 juli 2017

Kennisdocument huismus, BIJ 12 versie 1.0 juli 2017

Websites

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermings Zones, Sbz's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11).

Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- **Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:**
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernielen van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.
- **Overige ‘nationaal beschermde’ soorten:**
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en ‘doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort’.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode. Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boomarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermd en beschermd soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermd gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daaropvolgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermd soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.